

JURNAL

PENTRU PERSOANELE ȘTIINȚELOR ȘI NATURALE ȘI ESAKTE, ÎN TOATE CLASELE

Pedișeats

^{d^e}

PROFESOR DOCTOR IULIUS BARASH.

N° 20.

(Anul al patrulea)

București

30 Mai, 1859.

Компидереа: Лециле мъритишляи ин натрѣ. — Калѣлѣ де маре. — Дилѣвлялѣ саѣ нотоплялѣ. — Десуре мѣспреле античе. — Комсникациѣни шциентифиче мичѣ.

Лециле мъритишляи ин натрѣ.

Артиколлѣ I-ѣ.

Intre oameni, лециле мъритишляи ин зюа де астыз синтѣ поате май симпле де китѣ ин натрѣ органикѣ (анимале ши планте); е дестялѣ ка фата сѣ айѣ о зестре маре, ка вѣрватялѣ сѣ айѣ о кивернисеалѣ; еатѣ тоатѣ лецеа мъритишляи интре оаменѣ ин зюа де астыз. Сѣ стядиенѣ даяѣ лециле мъритишляи ин натрѣ, фѣрѣ фой де зестре ши фѣрѣ кивернисеалѣ.

Синтѣ зюи оаменѣ каяе се вайтѣ зикѣндѣ кѣ ценялѣ зманѣ деценереазѣ ин пѣнктылѣ де ведере физикѣ дин че ин че май мѣлѣ; ей ворѣ сѣ доведеаскѣ ачеаста прин фанта кѣ, ин тоате цѣрпеле модерне знде есте интродясѣ конскрипциянеа милитарѣ, аколо дин анѣ ин анѣ девине май грѣѣ

а грѣси дестяи индивизи капавяи пентрѣ сервисялѣ милитарѣ. Кеарѣ ин Франция, ин ачестѣ статѣ милитарѣ, гѣвернхялѣ а fostѣ сийтѣ ин ани дѣне зрмѣ кѣ сѣ реджкѣ мѣспра черпѣ пентрѣ рекрѣйѣ. Апои дакѣ зюѣ сѣверанѣ д'акзмѣ арѣ авеа маняеа лѣи Фридерикѣ Wilhelm алѣ II дин Прусия д'а авеа о гвардие де зрпашѣ (де оаменѣ д'о инляциме де 6 пичоаре челѣ пѣцинѣ) арѣ фи foarte nevoiosѣ а реалиса ачестѣ каприѣе.

Каяе есте казза ачестей микшоримѣ а талией (инляциней) оаменилорѣ? Ачестѣ редзчере оаре есте интр'адевѣрѣ о слѣбѣре а констѣцѣцияней физиче а оаменилорѣ? Ши каяе поате сѣ фие казза ачестей слѣбѣрѣ?

тѣра саѣ іспідаціонеа (аітоіре), нѣ трѣскѣ аіта де кітѣ плантеле сълѣватіе ін сталеа лорѣ натс-рале; апоі челе іспідате сінтѣ сѣнѣсе ла фелспімі де воале ші съ нїмїческѣ кѣрпнтѣ.

Омѣлѣ каре, прїн есперїиуѣ, а аілатѣ кѣ інгрѣшареа плантелорѣ este ла еле о воалѣ е-рїдїтарѣ (de montenire) ка ші знеле воале але оаменилорѣ, с'а фолосїтѣ д'ачеаста фопрте мѣлѣ. Аша с. е. а кѣстатѣ а нѣне прїн кѣлтѣра не спарангелѣ сълѣватїкѣ ін нїште кондїціонї, каре а фѣктѣ кѣ с'а інгрѣшатѣ, апоі знѣ спарангелѣ інгрѣшатѣ, рѣмїне інгрѣшатѣ ін тотѣ неамѣлѣ лѣї; кѣчї семїнцеле ачестѣї спарангелѣ, ворѣ про-дѣче д'акѣмѣ інаїте спарангелѣ інгрѣшатѣ. Астѣ-фелѣ а добїндїтѣ омѣ прїн кѣлтѣра планте-лорѣ а крѣа пасе нѣое шї а ле фікса, дакѣ нѣ пентрѣ тотѣ-д'азна, чѣлѣ нѣїнѣ пентрѣ мѣлѣ тїмнѣ. Аша с. е. чѣлѣрѣлѣ натсралїстѣ *Duhamel* а дескрїсї інкѣ ін секѣлѣ трекатѣ, 150 спецѣ (soixepi) де перї шї де мерї; апоі кѣ кітѣ нѣ с'аѣ імѣлїтѣ ачесте пасе де поаме д'атѣнчї нї-нѣ акѣмѣ!

Натсра араѣ ін тотѣ пернѣлѣ органїкѣ (аіѣ анїмалелелорѣ шї плантелорѣ) іуї тѣндїиуѣ д'а пѣстра есїстїиуа паселорѣ: ачѣастѣ пѣстраре інсѣ мерѣо нѣїаї нїнѣ ла знѣ градѣ; негрѣмїтѣ кѣ д'о роѣтѣ нѣ се ва форма нїчї одатѣ знѣ крїнѣ; даѣ дїнѣр'о сінгѣрѣ спецѣ де роѣе поате кѣ тїмнѣлѣ съ се формѣе фелспїмї де вартїѣї (саѣ соїкспї). О маре кондїціоне пентрѣ пѣс-траѣа кѣалїтѣїлорѣ вѣне але спецелорѣ, este крѣїаментѣлѣ паселорѣ ла анїмале шї скїмѣа-рѣа пѣмїнтѣлѣї ла планте. Деснре крѣїаментѣлѣ паселорѣ амѣ борїтѣ маї сѣсѣ; акѣмѣ інсѣ времѣ съ зїчетѣ че-ва шї деснре скїмѣареа кѣлтѣрѣї ла планте. Фїе-каре цѣранѣ шїе кѣ дакѣ елѣ сеамѣнѣ не знѣ кїмнѣ знѣ сінгѣрѣ фелѣ де сѣ-мїиуѣ (с. е. грїѣ) маї мѣлїї ані, знѣ дѣне аіѣ, атѣнчї пѣмїнтѣлѣ съ сълѣеїте астѣ-фелѣ кѣ ін локѣ де снїче, о съ касѣ нѣмаї паїѣ; де ачѣеа елѣ, дѣне че а семѣнатѣ не знѣ кїмнѣ знѣ ані грїѣ, сеамѣнѣ аколо ін анілѣ аіѣ доїлеа по-рѣмѣѣ, аіѣ треїлеа ані елѣ ласѣ кїмнѣ несемѣ-натѣ шї кїмнѣлѣ продѣче нѣмаї іарѣѣ саѣ інѣ; аіѣ патрѣлеа ані, елѣ сеамѣнѣ дїн нѣоѣ аколо грїѣ шї ін анілѣ аіѣ чїнчѣлеа порѣмѣѣ шї ін анілѣ аіѣ шаселеа іарѣ кїмнѣлѣ съ одїнеїте;

шї аша мерѣе скїмѣареа кѣлтѣрѣї тотѣ мерѣѣ шї аста пѣстрѣазѣ сѣнѣнтѣа семїнцелорѣ шї кѣалїтѣа паселорѣ. Ін тїмнѣлѣ модернѣ, сілѣї-кѣлїорїї (пѣдѣрарїї) аѣ фѣктѣ о обсерѣаїсїне маї крїоастѣ: адекѣ аѣ обсерѣатѣ кѣ, кїндѣ с'а імѣѣтрїнїтѣ с. е. о пѣдѣре де стежарї, інчѣне сѣ крѣаскѣ інѣре стежарї о пѣдѣре нѣоѣ, тїнѣрѣ де фаїї шї стежарїї се прѣпѣдѣскѣ; несте о сѣтѣ саѣ доѣ сѣте де ані, фаїї се прѣпѣдѣскѣ де ѣтрї-неѣе (орї кѣ саѣ тїатѣї найте) шї ін локѣлѣ фаїлорѣ есе іарѣ дїн нѣоѣ о пѣдѣре тїнѣрѣ де стежарї. Асеменеа съ скїмѣѣ пѣдѣрїле де фаїї кѣ пѣдѣрї де врадѣ саѣ молїсте шїл. Ін Боѣ-мїеа, съ скїмѣѣ пѣдѣрїле де фарѣ кѣ пѣдѣрїле де молїтї ін кѣрпсѣ де патрѣ саѣ чїнчї сѣте де ані. Ін пѣдѣрїле Сѣгїеїѣ, а домнїтѣ одатѣ плонїї тре-мѣрѣторї (populus tremulans) не жрѣмѣ, ачестѣ арѣорѣ а фостѣ пампїасатѣ прїн пѣдѣрї де сте-жарї шї молїтї; не жрѣмѣ с'а пердѣтѣ шї ачесте пѣдѣрї шї ін локѣлѣ лорѣ, аѣ асїїтѣ пѣдѣрї де фарѣ.

Ѓнїї ѣолоїї, вазїндѣ-се не ачесте еспѣ-рїїне, аѣ прѣтїнсѣ а еспїка фолїеле де вѣѣ-тале шї де анїмале че се гѣсѣскѣ ін сінгѣлѣ пѣ-мїнтѣлѣї, нѣ прїн інотеѣа знора катаклїсме саѣ реѣолѣїсїнї фїзїче венїте прїнїтѣ шї к'о маре іѣѣеалѣ, прѣкѣмѣ інї інкїнѣскѣ маї мѣлїї, чї ачентї ѣолоїї зїкѣ кѣ каззеле каре а нїмїчїтѣ ін тїмнѣрїле прѣчѣденте аїтѣ ѣенѣрї шї спецѣ де анїмале шї планте, ераѣ кѣ тотѣлѣ натсрале; адекѣ інтокмаї кѣмѣ індїѣїї аѣ знѣ терпїнѣ хотѣрїтѣ аіѣ вїѣѣї лорѣ шї не жрѣмѣ съ нїмї-ческѣ, аша (зїкѣ еї) шї ѣенѣрїле шї спецѣле аѣ знѣ терпїнѣ хотѣрїтѣ аіѣ есїстїнѣї лорѣ, дѣне каре съ нїмїческѣ шї съ стѣгрѣ дїн фаѣа пѣ-мїнтѣлѣї. Еї адскѣ ін фаворѣлѣ онїнїснїї лорѣ, дїфѣрїте аргѣменте прїн каре доѣѣдѣскѣ кѣ кеарѣ ін тїмнѣрїле ноастре історїче, знде нѣ с'а інфїм-платѣ нїчї знѣ катаклїсмѣ, нїчї знѣ дїлѣѣїѣ, тотѣ с'а сінсѣ знѣле спецѣ де анїмале. Аша с. е. с'а сінсѣ ін Еѣрѣона о спецѣ де воѣ нѣмїтѣ жрѣ саѣ Ауѣроchs (Bos urus) дїн каре аѣ рѣ-масѣ нѣмаї кїїї-ва індїѣїї ін пѣдѣре лїнгѣ Вїалесток ін Рѣссїа шї гѣѣѣрнѣлѣ рѣсѣ інгрїжеште прїн фелспїмї де мѣсѣрї, ка съ нѣ се неарѣѣ ачесте рѣмѣшїѣ прѣчїоасе але знѣї фелѣ де воѣ мажестосѣ каре а попѣлатѣ чѣнѣрѣлѣ Еѣрѣонї шї

kiarþ Daviea în timpul românilor *)). Pa-se-rea nămită *Dronte*, s'a pērdtă iarþ sîntă aksmă kite-va secolă; kiteul Valena kape mai nainte se găsea în toate țările, s'a fărctă aksmă nevzăt în mare și s'a petrasă nămai la țele hotare ale țării noastre și este de temtă kă, kă timp se va perde și d'akolo. Lei, kape în timpul antikă era foarte obișnuită în sdrăul Europei, aksmă s'a pērdtă kă totă și s'găseskă nămai în Afrika și sdrăul Asiei. Keapă zruți s'a fărctă nevzăt în Europa centrală și occidentală (Franția, Germania, Anglia). De kînd s'a omorită celă dăne zrmă zpsă din Germania, sîntă mltă ani. Între ză altă lokă amă zisă kă arborul prețios în Amerika kape dă Kina, ameringa și elă se neapză, fiindă-kă din zi în zi konsumția lă kreinte mai mlt de kîntă natra poate s'z prodăk; poate kă peste ză sekulă, medicii nă vorþ poseda Kina, adestă remedii dină, spre a ția firișile oamenilor; înt'ză kăvintă: civilizatia omă a pērdită o mltăime de fiindă ale natrei, țele le a konsumată omă făr ikonomie și făr previziunea viitoră, iară artele kape nă sîntă de folos, le a pērdită kă s'ni kintă lokă pe nămintă.

Așa, dară vedemă kă dăk pe d'oparte civilizatia noastră a kreată o mltăime de produse noi, industriale; dăk negreșită a înfrumusețat domeniul natrei kape inkonșoartă lokinga noastră, pe d'altă parte civilizatia a zmată și o înfringă dărmătoare asupra pēntă animală și vegetală. Apoi, s'z ză pēntă de vedere, nă ptemă țărdă kă civilizatia a zmată niște efekte dărmătoare în sfera fizikă keapă a vișei omă. Sîntă niște natime kape sîntă produse civilizatiei. Medicii aă observată kă keapă și natima teribilă, ofika, a

zmată în țele țări o kale progresivă koformă kă progresivă civilizatiei în ațeste țări. Natimea galantă nămită „boală lămeaskă“ este iară ză fărctă amară a dăchelor pēntă rafionate prin civilizatie. Ză, pēntă pēntă medicii și artă medicinei, aă zisă kă medicii nă fărctă niț ză bine societății Europeane, kăci în Asia și Afrika s'z lăvate zăde nă sîntă medicii învătă, totă nă moră oameni mai mltă de kîntă în Europa pēntă s'z protekția dischopolilor lă Aeskă. S'z lăzămă, kă nă poate s'z aibă ține-va noștri esakte dăk înt'adevăr nă moră în Asia și Afrika mai mltă oameni de kîntă în Europa; dară keapă dăk ară fi așa, totă n'ară fi pēntă nimikă. Kăci în Asia și Afrika lipseskă mltă boale kape lăveskă pēntă pe lokitorii din Europa. Zăde sîntă în Afrika oameni kăzăt în inohondrie fiindă kă aă s'zdiată pēntă mltă? Zăde sîntă akolo dămate atakate de pēntă, fiindă kă aă eșită iarna dă la ză bală dekolată și inferintate d'o pōlă fpenetikă? Zăde sîntă akolo felpimă de natime produse prin kopsete și totă kostă artă ală seksulă fimosă d'aksmă, kape se silente a s'zgia pēntă și talia spre a o face pară ză bătă și a ția năste mēșș o altă parte a korplă afindă-se înt'ză kăci mai zosă de kîntă talia? Zăde sîntă în Afrika și Oceania felpimă de „isterikale“ (Hysterie) kape bntăente la noi seksulă delikată, kape n'are toată zioa mai niț o altă okșatie de kîntă a se rîndi kăci o s'z se imbrache altă-felă astă de kîntă epă, kăci o s'z străcheaskă în societate kă s'z întănece pe toate țele-țalte și s'z nekăeskă pēntă kîndă vădă s'zindă-se pe orizontă o altă stea kape ameringă ale întăneka pe dîșele?

Dăk pe lîngă ată leșoane de boale, n'ară esista niț medicii, țe ară deveni societatea Europeană.

Eată kă civilizatia produse și imășente natimile omă; apoi natimile impedekă desvoltarea și kreiterea korplă. Eată pēntășă la întăvarea: de țe talie oamenii în Europa, sîntă akăci mai niț de kîntă epă în seksulă trekste?

(Ba zma.)

*) NOTĂ. Este foarte probabilă kă „Zimbră“, simbolă Moldaviei provine din ațestă boă pērdtă kape s'a afată în kăzătă mări în Moldavia în timpul Romanilor. Dară nămele de „Zimbră“ zăi voră s'z derive de „Zebra“ adek ză fel de kală s'zvatikă kape esistă akăci în Afrika. Adek nămele de kală s'zvatikă ală Romanilor, kolonistii Romani l'ă transportată la boală s'zvatikă kape s'aă rēsită în Daviea kîndă s'aă amezată akolo. Ačestă derivatie insă este pēntă probabilă.

Калълъ de mare.

Еатъ зн animal к'о formъ бизаръ; ел п'аре in sine nimikъ de калълъ; къчї калълъ este o fiindъ к'о formъ delicatъ, к'о fizionomie vie inцелеантъ, не kindъ калълъ de mare este o fiindъ к'о formъ grosierъ, авїндъ o fizionomie брѣтъ ши stănidъ. Даръ де че natralistii 'лѣ аѣ пѣmitъ калълъ de mare? Апої fiindъ къ natralistii аѣ ши еї capriciile лорѣ, ка чеї-лалцї oamenї. Ка знї „Dandys“ каре се плимбѣ ла promonedъ кълърї не niște animale кърїоase ши аѣ pretenție сѣ ле нѣmeаскъ кѣ пѣme pomposъ de: *каї de кълъrie*.

Калълъ de mare (*Trichechus Rosmarus*, Morse, vezї алѣкарата figуръ) аре 15—20 пичїоаре лѣнїме ши 10—12 пичїоаре in чїркѣmferїндъ саѣ grosime; атїтъ de grosъ este корпѣл лѣї каре este аконерїт кѣ перї галбенї, тарї

Ачесте animale тѣрескѣ in тѣрїле поларе nordїче, лїнгъ цѣртѣрїле de Сиїд-берга, Камчатка, Гроен-ланда ши стрїмтоареа de Behring. Аколо се гѣsesкѣ адѣнцї сѣте ла знѣ локѣ кълкацї не гїацѣ. Kindъ се апроние вр'знѣ inamikъ саѣ знѣ алѣ перїколѣ, атѣнчї indatъ даѣ fьга in mare.

Даръ s'а ши възѣтѣ кѣ ачесте animale възїндъ-se ronїte in mare, сѣ intоркѣ кѣтре ronїторїї лор in лѣнтре ши 'ї атакѣ к'о mare fьrie. Дїнцїї лорѣ чеї тарї, крескѣцї не фалка de сѣсѣ ши ешїдї а-фаръ дїн гѣрѣ, иї сервѣ атѣнчї ка армѣ redstabilе; даръ ачешїї дїнцїї сервѣ animalѣлѣ ши ка знѣ organѣ алѣ мишкѣреї; къчї kindъ ворѣ сѣ зѣмле не гїада тѣреї inгїецате d'аколо, багѣ дїнцїї in крѣпѣтѣрїле гїедеї ши тѣраѣ корпѣлѣ дѣне дїншиї. In тїнереде аѣ ши алцї 6 дїнцїї incїzїvї мїчї не ешїдї дїн гѣрѣ, даръ не зрѣтъ иї кадѣ. Nѣstїmїntѣлѣ лорѣ е пешїї, рачї de mare ши scoїчї.

Ачесте animale, de ши петрекѣ тоатъ вїеада лорѣ in апѣ, кѣ тоате ачестеа, нѣ sїntѣ пешїї, чї апарцїнѣ ла класа animalелорѣ mamїfere; къчї еле паскѣ пѣїї вїї каре 'ї nѣtresкѣ кѣ лантеле дїн цїцеле лорѣ; апої resѣлѣ prin пѣтѣмнї; да ачееа ачешїї animalѣ kindъ рѣсѣлѣ skoate корпѣ neste нївелѣл апеї. Ачестеа sїntѣ кѣалїтѣцїї каре нѣ ле аѣ пешїї. De ачееа natralistii аѣ класатѣ ачесте animale лїнгъ focї ши кїцї кѣ каре се рѣdesk.

Аморѣлѣ ши tendreаца ачешїї animalѣ кѣ-тре пѣїлѣ сѣѣ (каре fatъ знѣлѣ не fie-каре анѣ) este foapte mare; нѣма este канавїлѣ а sakрїfia вїеада еї пропрїѣ, kindъ vede не пѣїлѣ еї in пѣ-рїколѣ. Зѣмїндѣ in апѣ, илѣ цїне inтре пичїоареле еї de nainte, даръ врїндѣ сѣї deа цїцѣ, eastъ кѣ dїnsъ афаръ ла малѣлѣ саѣ ла гїацѣ ши илѣ nѣtreште.

Prin вїнатѣлѣ ачесторѣ animalе, oamenїї кїштїрѣ мѣлѣ грѣsїме, o нїеле stїmatъ ши маї кѣ seamъ дїнцїї сѣї че сервѣ in indѣstpie intokmaї ка fїлдешъ ши ачeastъ materie este inкѣ маї пѣдѣїтъ de кїтѣ fїлдешъ, fiindъ кѣ не се inгълбенеште кѣ тїмнѣ. S'а възѣтѣ дїнцїї авїндѣ o лѣнїме de 30 полїчї (до-

Калълъ de mare (*Trichechus Rosmarus*, Morse.)

лѣрї) ши кїнтѣрїндѣ 5 ши кеарѣ 10 fьнцї. De ла грѣsїмеа калълѣ de mare се фаче знѣ felъ de знѣлѣ пѣmitъ „транъ“ (seamънѣ кѣ знтѣра de пеште); пелеа лѣї o inтѣрѣвїнцѣазѣ корѣвїерїї in цѣрїле nordїче. Даръ карнеа лѣї нѣ преа сѣ тѣпїнкѣ de ши п'аре знѣ гѣстѣ рѣѣ, къчї аре o колоаре неа-грѣ, непѣлѣкѣтъ ла vedere. Даръ Eskimos зїкѣ, кѣ inїма ши fїкатѣлѣ ачешїї animalѣ sїntѣ мїн-кѣрї delicїоase. Еатъ кѣ ши inїма знѣї калълъ de mare este бѣнѣ ла чева. Totѣ-d'асна o fiїндъ „к'о inїмъ“ este пѣfѣрѣsїлѣ de niște fiїнде „фѣрѣ inїмъ“ de ши ачесте fiїнде се нѣmesкѣ oamenї.

ДІЛВІВІЛҔ САҔ ПОТОПҔЛҔ.

АртиколалҔ III.

(Ծրարе.)

Ըսե istoryea Kinezilorօրօ, dilavivilօ s'a in-
timplatօ in zimele lօi Iao; atsnօi apеле mօրբեի
s'aօ sօitօ nօnօ ևա inօլալimea черялօի mi ачesatօ
istorye рepрезинтօ зnօ Iao in momentalօ kindօ օ
oknpatօ а fache ка sօ se deskօրթօ апеле dilav-
vivilօ.

Понялօи primitivօ de ևа America, de mi is-
toryea лорօ nօ mеrթе mаi denapte de kitօ nօnօ
ևа 3 saօ 4 sekօլօ nainteа sosipei Spaniolilorօ
ևа America; кօ toate ачestea, se rօseskօ mi ևа
ei niօtօ tradigiօnօi skpise in limbele лорօ ierо-
grafice каре sօ rapօrtօ ևа inօimplarea dilaviv-
lօi. Kօtօi mi ei аօ зnօ Noe saօ Deucalion in а
кօրօяа zi s'a inօimplatօ dilavivilօ. Черчетօրիւ
moderne Etnografice (assura natօրբեи понялօրօ)
ne provօ կօ локитօրիи primitivօи din America
(mаi кօ seamօ din sօdօlօ Americai) sintօ d'օ
oriօinօ կօ Kinezօи mi Iaponezօи. Prin зр-
mare, nօ օ de mirare կօ amօndօ аօ ачesauօи tradi-
ցիօne desupe dilavivօ.

5. *Tradigiօnօle Elene assura dilavivilօi.*
Կիօ nօ Իտիօ fabլele Elenilorօ assura lօi Ogy-
ges mi Deucalion! Apօ fi inօp'adevօրօ օ лօրարе
zadarnօkօ дакօ арօ voi Կիօ-ва а fixa datinele
ачesտօրօ evenimente. Kօ toate ачestea, ևաstrօլօ
Cuvier а observat կօ istoryea dilavivilօи lօi Ogyges
desupe каре vorbeskօ tradigiօnօle еlene, este
atitօ de konformօ կօ istoryea dilavivilօи lօi Noe
in biblie, in kitօ կօ sintemօ silօi а zիօ կօ fa-
լօլա lօi Ogyges este koniatօ mi лօրарե ծսօ
istoryea lօи Noe. Inօp'adevօրօ Varrus nօneа
dilavivilօ лօи Ogyges in аnօլօ 400 nainteа lօи
Inachus, adekօ 1600 anօ nainteа чelei d'itօiօ
Olympiade, adekօ 2376 anօ nainte de Xristօsօ;
апօи dilavivilօ лօи Noe era, ծսօ կալկօլа bi-
vlikօ in аnօլօ 2349 nainte de Xp. Prin зр-
mare este inօре ачeste doօ tradigiօnօи օ dife-
ringօ nօmаi de 27 de anօ, зnօ лօրаре miօkօ in
rapօrtօլօ կօ antikօitateа ачesտօրօ tradigiօnօи. Kitօ
desupe Deucalion, zիօ Cuvier, fiօ կօ ачesօ
personajօи era օ fiingօ реалօ saօ nօmаi օ fik-
ցիօne imаjinarօ, дакօ зрօтօմօ կօ atenciօne is-
toryea lօи кօтօ este рօsօntatօ in poemele але
Elenilorօ vekօ, vorօ vedea կօ istoryea lօи Deu-
calion nօ poate sօ fiօ аitօ nimikօ de kitօ iarօ
tradigiօneа marelօи dilavivօ ченералօ каре а
nօvօlitօ assura рօmօintօлօи mi каре а fostօ ал-

teratօ mi skimbatօ in rօра понялօлօи Elenօ, рre-
kօմօ opօ-чe tradigiօne veke se аtereazօ mi
sօ skimօ in rօра понялօлорօ primitivօи in kitօ
devine ne зрօтօ паркօ օ fabլօ imаjinarօ mi
imposibilօ in реалitate. Totօ in ачesօ modօ
nօtemօ sօ ne esplikօմօ кօմօ Elenօи аօ fօkօтօ
din dilavivilօ mare, зnօ evenimentօ din timօրօлօ
lօи Deucalion; Antochtonօи d'Attika лօа rapօrtatօ
ևа Ogyges; Pelasgiօи din Arcadia vorօ de dil-
vivilօ in timօրօлօи lօи Dandanus, каре а fostօ si-
litօ atsnօi sօ se adskօ ևа Helespont, zikօndօ
prinօp'ачesտа կօ atsnօи prin рօntօра mօրօлорօ
mediерane mi neրթe, s'a fօрmatօ Helespont
(Dardanelle) mi Bosforօлօи din Constantinopol.
Toate ачeste diferepte tradigiօnօи поняларе, ծսօ
чe ևe desօրакօ Կիօ-ва de kostօմօлօ лорօ fan-
tastikօ, mitօkօ mi fabլօsօ, poate sօ fiօ pedօsօ
ևа зnօ sinօրօ evenimentօ mare реалօ mi аsta
este dilavivilօ ченералօ mentionatօ in biblie.

Զnօ лօրаре рemаркabilօ este, կօ toate tra-
digigiօnօle понялօրօ desupe dilavivօ se rapօrtօ
ևа epօка nаntеrբеи лорօ. Kօ Noe, strօmօլօлօи
lօи Аврамօ, inօneе nаլիsneа еврейкօ; кօ Ogyges,
inօneе nаլիsneа Elenօ; кօ Deucalion ачesа а
Aptochtonօлорօи d'Attika mi кօ Dandanus ачesа а
Pelasgielօ, кօ Hermes ачesа а Eriugienilorօ
и.ч. Este invedepatօ կօ аinօ este օ koinchidenцօ
psichologօи-мօրалօ. Fiօ-каре nаլիsneо urivente
inօvenօtօлօ formagiօneи sale ка зnօ evenimentօ
in лօme аша de mare. in kitօ n'а nօstօтօ sօ se
inօimplе fօրօ evenimente mаrօ fizicօ, fօրօ mi-
րакօлօи mi лօրарբеи estраordinare. Fiօ-каре
nаլիsneо kpeօe կօ, кօ dinsa а inօvenօтօ օ лօme
nօvօ, կօ, кօ dinsa а зрօтօ Dսmneзօ а рeчe-
nerа лօmeа veke, каре а kondamnatօ ևа neրթe.
Asta este зnօ felօ de amorօ пропրիօ алօ nа-
լիsնօлорօ; дарօ fօրօ ачesօ amorօ пропրիօ, nа-
լիsնօle inօvenօтօare n'арօ аveа fօրօmoasa litera-
тօրօ а лорօ poetօи, plinօ de atita minօnօ fabլ-
loase дарօ fօրօmoase, каре ne зрօтօ аօ prodօsօ
mi minօnօ реале adekօ mօրբեа понялօлорօ.

Kօ drentօ кօvintօ zիօ зnօ astօրօ. Inօ-
venօтօлօ nаլիsնелорօ s'a inօimplatօ ծսօ delavivօ
mi kataklismօ апօи mi кօтօրբеа зneи nаլիsneо este
iarօ зn delavivօ mi зnօ kataklismօ pentօրօ totօ
ченялօ зmanօ.

Despre măsurile antice.

De

A. Treb. Lauriani.

D. (Șrmaru.)

IV. Pre timpulăși mai Iustiniană se mai mikșoarț ačeastă disproporțione între asprăși mi cele-lalte măsuri, mi rēportulăși se pedusse eapșmī la 1: 15 între asprăși mi arșintăși. Iustiniană dede eapșmī 5 solzi pentră șnș lībrș de arșintăși, mi cherș nșmai 20 lībre de aramș pentră șnș soldăși (de asprăși *), prin șrmaru 1440 lībre de aramș pentră șnș lībrș de asprăși. Elăși preeșsi annona șnșī mīlitarīș la 5 solzi de asprăși, de șnde șrmeazș preeșșlăși grșșlăși: 30 mozi saș 10 pētrșntare de grșș pentră 1 soldăși, mi 720 pētrșntare de grșș pentră șnș lībrș de asprăși. — Pēntș pre timpulăși mai Eraplīș se pedusse rēportulăși între asprăși mi arșintăși la 1: 12, eapș pēntș pre alăși mai Basīlīș Macedon la 1: 10, mi remase așmī pēntș pre timpulăși Krșșeferīlor **). — În totăș dekrșșulăși ačestorșș mīokșrī ale asprăși, arșintăși mi arama remaserș în ekșlībrīș kș vșkalele mi kș cele-lalte artikle. Sistema de a nșmera 12 mīllīarēșī, mi 24 kerate pre șnș soldăși, inkș se pēștrș, darș fiindă kș preeșșlăși asprăși varīea, se totăș skīmēș mēpīmea monetei de arșintăși, pēntș kēndăș denarīșlăși așīnse de a fi nșmai $\frac{1}{144}$ de lībrș, mi mai pre șrmtș kīarș nșmai de $\frac{1}{288}$ de lībrș, adekș de șnș skpīntăși de arșintăși. — De la ačestăș denarīș (de șnș skpīntăși) remase nșmele de *denarīș* în lokș de șnș *skpīntăși* în lībra kerșūī. Romane (*curiae Romanae*) pēntș în zīsa de astzī, preeșmăș mi impērșīrea lăși în 24 grșșșușe. Denarīșlăși ačesta (în valoare de 6 kerșīarī asștrīarī) avea mi eăș čīnarīșlăși mi sesterūșlăși șșș, preeșmăș se vede din denarīș lăși Konstantīnăș Porșfīročenīșlăși. Grečīī nșmīrș atarī denarī mičī, *Asprī*, dșpș koloare, adekș *Albī*, preeșmăș nșmīmăș mi noī astzīș Florentīnī de asprăși, *galvīnī*, mi preeșmăș nșmīrșmăș în seklele tpekste banī de aramș. *Polūī*. Asia-tīčīī nșmīrș atarī denarī în līmea lorș Akșīa (va șș zīkș eapșmī alăși), de șnde m'ăș formatăș anoī Eșrončanīī vorșa lorș Agīe, mi Agīotare, adekș a nșmera mai mēlđī saș mai pēčīnī

denarī (asprī, akșīa) pentră o monetă de asprăși. Pre timpulăși kēndăș rēportulăși asprăși kētrș arșintăși era ka 1: 10, se nșmera 40 atarī denarī skpīntălarī saș asprī pentră șnș soldăși. Fiindă kș ačestăș rēportăș aș čīnștăș mēlđī timpăș, de ačeea 40 denarī saș lăatăș de preeșșlăși fissă alăș soldălarī. Kantīlataea de arșintăși kape se da pentră șnș soldăși se nșmia în evăłăș meziș pensș (pensa), mi fiindă kș lēnșđī timpăș saș dată kēte 40 denarī pentră șnș soldăși, ačeastăș șmmē de 40 s'ăș lăatăș de identīkș kș pensa. Din ačeastăș vorșș m'ăș formatăș Șnșrșīī nșmele banīlorș *Pēnz*. Kīarș mi Piastra se nape a sta în oare kape lēgșșrș kș Pensa. V. Imperșītorīī romanī nș iepta pre rečīī barbarī șș batș monete de asprăși; ačesta era șnș drentăș șpedīalăș alăș maīestlđīī romane. Nīčī n'ăș kētezatăș barbarīī a'șmī atpīvșī assemīne preeporatīve, afarș de rečīī Frančīlorș, karī inčerkarș a fače mi eī monete de asprăși dșntș modăłăș Romanīlorș. Ačestīa vșșrș solzī, semīsse mi tpemissē dșntș sistema lăși Konstantīnăș, pēștrșndăș totăș de odatș mi metodăș de a nșmera 12 denarī (mīllīarēnses) pentră șnș soldăși, mi 5 solzī pentră 1 lībrș de arșintăși. Inșș mikșmorșndășmī mi eī denarīșlăși kș inčetășlăși inčetășlăși, mi čīnșndăș metodăș de a nșmera totăș nșmai 12 denarī pre șnș soldăși, așīnserș a nșmera 6, 7, 8, 9 mi 10 atarī solzī de denarī (solidī denariorum) pre șnș lībrș de arșintăși, mi mai pre șrmtș kīarș 20 solzī nșmerarī pre șnș lībrș. Ačeastăș sistemă de komnșīđ: „șnș lībrș de arșintăși fače 20 de solzī, șnș soldăși fače 12 denarī, mi prin șrmaru șnș lībrș fače 240“, remase în kērsș la Frančī de pre timpulăși lăși Karăș čelă Mare pēntș în zīsele noastre. Ea se lđīī preește Italia, Ispanīa mi Britannīa. Šī pre kēndăș la Konstantīnopolī, în Davīa, Pannonīa mi Đermanīea, se nșmera 6 solzī de asprăși pentră șnș lībrș de arșintăși, mi prin șrmaru 40 denarī kēmtăș era aī lăși Karăș, eapș în Frančīa, Italia, Ispanīa mi Britanīa 12 atarī denarī pentră șnș soldăși imāčīnarīș, se pēșkerș konfksīonī între dīversēle načīonī în kalakłarea solzīlorș. Rečele Lđobīkăș I dede șnș dekretăș, ka de kēte opī trakteazș Frančīī între sīne, se nșmera 12 denarī pre soldăși (adekș pre čelă imāčīnarīș), eapș de kēte opī trakteazș Đermanīī mi Epīsonīī între

*) Pro viginti libris aëris; unas auri solidus a possessore reddatur. Cod. Iust. lib. X. tit. 29.
 **) Aspră Davīeī-kape în ačestăș spačīđ de timpăș fesse despērtīđ de imperīș, se nape kș n'arș fi avetăș inflāșndăș ačestăș mīokș alăș asprăși.

sine, сѣ пѣтере 40 denari pre soldѣ (adeкѣ pre чeлѣ de асрѣ *). Acestѣ dekretѣ нѣ рѣдикѣ konfesiunea, чи о пренетѣ. — Дарѣ рeчii зрмѣ-
topi totѣ маi микѣшорарѣ denarii, ши кѣндѣ а-
pianserѣ сѣ'i факѣ skrintларi, либра de арпintѣ
каре fesse пѣлѣ аснчи о либрѣ реалѣ (adeкѣ li-
bra pondo, кѣмѣ зичеа Рoманii), deveni о либрѣ
пѣмерарѣ de 240 denari skrintларi, адекѣ кѣ
48 skrintлаe маi микѣ de кѣтѣ либра чеа реалѣ.
Кѣ инчeтѣ ѣ инчeтѣлѣ Франчii микѣшорарѣ dena-

riѣлѣ ши маi таре, пѣлѣ кѣндѣ либра de арпintѣ
apiansе a fi нѣмаi de валoарea знѣi soldѣ саѣ
Konstantinѣ de асрѣ, ши дѣлѣ че се интрoдѣссе
Florentinѣлѣ de асрѣ, apiansе a fi нѣмаi de
валoарea acestѣia. Инсѣ Франчii нѣ се опирѣ
ничи аичи, еi микѣшорарѣ moneta ши маi таре,
пѣлѣ кѣндѣ либра deveni о менетѣ de а $\frac{1}{72}$
parte de либрѣ romanѣ, саѣ de грeстатеа знѣi
Konstantinѣ, ши de валoаре маi пѣгунтѣ de 24
крѣчiарi астриачи, prin зрмаре о монетѣ de ар-
пintѣ de валoарea знѣi либре de араптѣ крѣдѣ.
De ачeастѣ мѣрime ши валoаре e франкѣлѣ din
zisa de асѣзi, каре дѣлѣ интрoдѣчeрea системѣi
метриче нѣ маi фаче 20 солзи ши 240 denari ка
либра de маi пaинте, чи 100 centesime.

*) Omnis solutio aique impositio inter Francos per 12 denariorum solidos componatur, excepto, ubi contentio inter saxones et frisonos exorta fuerit, ubi volumus, ut 40 denariorum quantitatem solidus habeat. Capit. Reg. Lud. I.

Коммуникациѣи научитиче мичи.

Знѣ калкѣлѣ крпосѣ.

Знѣ енглeзѣ in Парисѣ а калкѣлатѣ (ши че нѣ
калкѣлеазѣ зп англeзѣ?) дѣне овсервациunea фѣкѣтѣ in
маi мѣлѣи ани, кѣ fie-каре омѣ vorbеште zi neste zi
trei оре (чeасрѣ). Totѣ елѣ а калкѣлатѣ кѣ, in че-
нере, знѣ омѣ, мѣкарѣ неворѣиндѣ iste, totѣ скоате
о зѣтѣ de зичeрi интр'онѣ минѣтѣ. Дакѣ тоате ачeсте
ворбe скоасе din гѣра омѣлѣ интр'о орѣ s'арѣ fi ti-
пѣритѣ, арѣ копpinде 29 паѣине (foi); дар не zi, 81
паѣине (de 3 опi 29) in октавѣ, апоi in кѣрѣсѣ d'о
сѣптѣминѣ нѣмаi, арѣ еши о врoшѣрѣ destѣлѣ de во-
лѣтпоасѣ авиндѣ 567 паѣине in октавѣ (de 7 опi 81)
ши in кѣрѣсѣ de знѣ анѣ арѣ еши 53 d'асемenea врo-
шѣре, ши in кѣрѣсѣ de 30 ани, омѣлѣ prin гѣра лѣi
арѣ forma о библиотекѣ de 1500 врoшѣри, fie-каре
kite 567 паѣинi! Este знѣ mare порокѣ nentрѣ оа-
menireа, маi кѣ seamѣ nentрѣ oki vititoriorѣ, кѣ
тоате ачeсте ворбe задарниче нѣ сѣ типрeскѣ; апоi
опi кѣмѣ, este инкѣ о маi mare порочире nentрѣ знѣi
вѣрвади кѣ femeide лорѣ „кѣ гѣра mare“ n'аѣ лигѣ
dinsеле зп stenografѣ саѣ знѣ зeдарѣ ка сѣ копиезе
ши сѣ типрeаскѣ diskѣрѣриле лорѣ. Altmintрeлeа,
ачeшти вѣрвади арѣ пѣтеа сѣ formeze кѣрпindѣ о би-
блиотекѣ de елокзeнѣа конжѣгалѣ а социелорѣ лорѣ
dindѣ кѣ дрeнтѣ кѣвинтѣ ачeстeи библиотече титѣлѣ de
„istorieа sѣтеринделорѣ мeлe.“

Seminuz de stpidii.

In Francia, s'a овсерватѣ кѣ stpidiile (huitres) se
impѣгинезѣ din анѣ in анѣ маi мѣлѣ. Гѣрманзиi
ераѣ интр'о mare неастимѣраре; дарѣ natѣralistsѣлѣ
Costa 'i а скѣпатѣ de спикѣ кѣ нѣ маi ворѣ авеа а-
чeастѣ минкаре delicate не меселе лорѣ. D. Costa,
astopizатѣ de гѣвернѣлѣ франчeзѣ, а пѣсѣ сѣминдѣ de
stpidii in mare лигѣ дѣрмѣриле Normadiei ши Bre-
tanieа ши а вѣзѣтѣ кѣ ачeсте seminge аѣ prodѣсѣ
neste пѣгунѣ, milioane de stpidii.

Gazлѣ in сапѣлѣ domesticѣ.

Intre тоате прорпеселе фѣкѣте in тимѣлѣ пострѣ
in стeра domesticѣ, зпа din чeлe маi фрѣмоасе este
инвенѣиunea de а се servѣ кѣ газѣ in локѣлѣ лемне-
лорѣ ши а кѣрѣвнелорѣ, in вѣкѣтѣриi, in кѣптоаре,

ла инкѣлзитѣлѣ одѣлорѣ ши знде авемѣ трeзѣинѣ
de фокѣ. Дѣне metoda веке d'a ferre вѣкateлe ла
фокѣлѣ лемнелор саѣ а кѣрѣвнелорѣ, ераѣ мѣлe
неконвениенѣе. Oamenii аѣ трeзѣинѣ de marazit de
лемне саѣ de кѣрѣвнѣ, каре окѣпѣ снаѣцѣри маpи in
каселе noastre. Apoи de мѣлe опi фѣмѣлѣ ши фeлѣ-
римѣ de мѣросѣри de кѣрѣвнѣ факѣ вѣкѣтѣрилe нескѣ-
портавиле nentрѣ servitorѣ ши dame din касе. In
знeлe opашe din Anglieа, акѣмѣ in fie-каре касе
este знѣ чилиндрѣ плинѣ кѣ газѣ каре este in ком-
муникациune кѣ ресервoриѣлѣ газѣлѣ генералѣ алѣ ора-
шѣлѣ nentрѣ лѣминарае ши инкѣлзиреа локѣиторiorѣ.

Acestѣ чилиндрѣ trimitе ne d'o parte ramѣре in
fie-каре salonѣ supre а'лѣ лѣмина, апоi totѣ d'o datѣ
trimitе ши о алтѣ ramѣрѣ in вѣкѣтѣриe, знде ачeстѣ
газѣ amestekindѣ-se интр'о катe кѣ аерѣлѣ, devine
foarte вѣнс nentрѣ гѣтѣреа азкателорѣ ши nentрѣ тоате
зсаѣеле знде се чеpe о mare клѣдѣрѣ. Аколо оа-
menii n'аѣ трeзѣинѣ ниѣ de контракѣи de лемне,
ниѣ de тѣиторѣ de лемне, ниѣ нѣ се teme de фѣмѣ
ши d'o мѣлѣиме d'алте nevoi, каре sintѣ комбинате
кѣ sistemѣлѣ инкѣлзиреi каселорѣ ши вѣкѣ-
тѣриилорѣ, de асѣзѣ ла noi.

Обсервациunile meteorologice ла Бескрешти de ла 23—30 Maiѣ.

Temperatѣра дѣлѣ termometrѣ лѣi Reaumurе,
in змeрѣ.

	Dim. ла ора 6,	d. a. ла ора 4,	сеара ла ора 10.
Ла 23	15	19,3	10
Ла 24	14,5	19	10,5
Ла 25	9,5	15	11
Ла 26	10,5	11	8,5
Ла 27	9,5	10	10
Ла 28	8,8	17,5	12,6
Ла 29	11,5	18,5	13
Ла 30	11	19	14
Temperatѣра de мизлок	11,3	16,2	11,1

Barometrѣ а variatѣ intre 322 ши 326 . линiѣ
de Парисѣ.

Доѣ zile de плоае.

Типрѣитѣ in Типография Колеѣиѣлѣ Sf. Sava.